

Skala oszustw i fraudów w polskim internecie — 2025 vs. świat oraz wpływ AI

Niniejsze zestawienie zostało przygotowane przez specjalistów Fonia Group na podstawie danych i doświadczeń operacyjnych Fonia Telecom (operator GSM / MVNO), Selectivv oraz Fonia Digital, na zlecenie Fundacji Powszechnego Czytania. Łączymy dwie perspektywy — sieci telekomunikacyjnej, która jako pierwsza widzi ruch SMS i połączenia wykorzystywane w oszustwach, oraz analityki danych behawioralnych, która rozpoznaje wzorce fraudu w kampaniach cyfrowych. Dane źródłowe: Raporty własne, CERT Polska / NASK, CBZC, FBI IC3, Sumsb, Sift (2025–2026).

1. POLSKA 2025 — KLUCZOWE LICZBY

Wskaźnik	Wartość 2025	Zmiana r/r	Komentarz
Zgłoszenia cyberzagrożeń (CERT Polska)	658 320	+10%	Rosnąca świadomość i zgłaszalność
Zarejestrowane incydenty	260 783	+152%	Rekord w historii Polski
w tym oszustwa komputerowe	253 238 (97%)	+158%	Dominują nad atakami czysto technicznymi
Phishing	78 391 (~30%)	wzrost	Najczęstsza kategoria; podszywanie pod OLX i Allegro
Podejrzane SMS-y (CSIRT NASK)	295 200	wzrost	Kanał telekomunikacyjny jako wektor ataku
Domeny na Liście Ostrzeżeń	244 300	wzrost	Blokowane m.in. przez operatorów telekom.
Straty wg CBZC (prowadzone sprawy)	537 mln zł	—	Odzyskano <25 mln zł; pełna skala jest wyższa

2. POLSKA NA TLE ŚWIATA

Region	Straty / skala	Charakterystyka	Uwaga
Polska	537 mln zł (raportowane)	Specjalizacja: oszustwa inwestycyjne z deepfake	Brak zbiorczej statystyki strat — skala niedoszacowana
USA	~21 mld USD	1 mln+ skarg do FBI IC3; krypto i AI	Najlepiej raportowany rynek
Świat	do 1 bln USD (scamy, 2024)	Azja Płd.-Wsch. = zaplecze 'scam compounds'	Brazylia: 94% obywateli — scam co miesiąc

3. WPŁYW AI — CO SIĘ ZMIENIŁO

Zjawisko	Dynamika	Znaczenie dla odbiorcy
Scamy oparte na AI	+1 210%	Wyprzedzają klasyczny fraud (+195%) ponad 6-krotnie
Phishing tworzony z pomocą AI	>82% maili	Znika 'język i błędy' jako sygnał ostrzegawczy.
Klonowanie głosu (vishing)	+1 600% (Q1'25)	Wystarczą ~3 sekundy próbki głosu
Deepfake znanych osób (PL)	121 osób / 6 mc	32% to dziennikarze, następne grupy to celebryci i politycy — uwiarygodnianie inwestycji
Wykrywalność deepfake przez człowieka	~0,1%	Czułość ludzka przestaje wystarczać

4. BARIERA WEJŚCIA DLA OSZUSTA — DZIŚ ZDECYDOWANIE NIŻSZA

Poziom	Jak AI obniżyła próg	Skutek
Umiejętności	Poprawna polszczyzna generowana automatycznie	Język przestał chronić Polaków przed zagranicznymi oszustami. Zazwyczaj fraud i phishing był tłumaczony automatycznie bardzo nienaturalnie.
Koszt i skala	Phishing-kity, automatyzacja, 'fraud-as-a-service'	Masowe, spersonalizowane ataki za grosze
Wykrywalność	Deepfake audio/wideo nie do odróżnienia	70% konsumentów: trudniej rozpoznać oszustwo niż rok temu

WNIOSEK DLA REDAKCJI

Skala oszustw w Polsce bije rekordy, a ich struktura odpowiada światowej — różni nas głównie słabsze raportowanie strat i lokalna specjalizacja w deepfake'ach inwestycyjnych. AI nie stworzyła nowych typów oszustw, ale radykalnie obniżyła próg ich masowej produkcji. Asymetria działa na korzyść atakującego: oszustowi wystarczy jedno trafienie, obrona musi blokować wszystko. Dlatego edukacja i czujność odbiorców — w tym kompetencje czytania ze zrozumieniem i krytycznej oceny treści — stają się realną linią obrony.